

EVAZIUNEA FISCALĂ ÎN CONTEXTUL ACTUAL**TAX EVASION IN THE CURRENT CONTEXT****Autor: Andreea-Elena DAICU**

Universitatea Ștefan cel Mare Suceava

email: andreea.daicu@student.usv.ro**Conducător științific: Veronica GROSU**

Universitatea Ștefan cel Mare Suceava

Abstract. The purpose of the paper is to follow the evolution of the tax evasion phenomenon, in the current context, identifying the trends and factors that influence the evasive behavior. I created this article to better understand the concept of tax evasion, and to deepen its forms. The objectives I set out to achieve in this article is to understand tax evasion, to see the evolution of tax evasion in the current context, but also to look for solutions to combat this phenomenon. The methodology of the paper is based on the research of specialized literature, where we also took into account opinions about tax evasion and from other specialists who have studied this field in depth. Results: In the current economic context, the subject of tax evasion is highly discussed and has a relevance in the global economic landscape with significant implications on fiscal stability. Considering the current situation, marked by rapid technological changes, globalization and economic crises, tax evasion encompasses new ways of manifestation and involves specific risks and challenges.

Cuvinte cheie: evaziunea fiscală, context acual, tehnologia digitală, globalizare, paradisuri fiscale, combaterea evaziuni fiscale.

Introducere

Evaziunea fiscală poate reprezenta „Sustragerea prin orice mijloace, fie în întregime, fie doar în parte, de la plata impozitelor, taxelor și a altor sume datorate bugetului de stat, bugetelor locale, bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor speciale extrabugetare de către contribuabili” este o definiție a evaziunii fiscale. Contribuabilii sunt persoane fizice sau juridice, precum și orice entități fără personalitate juridică care plătesc impozite, taxe sau alte sume bugetului de stat.

Cu alte cuvinte, *infracțiunea de evaziune fiscală* se referă în general la situațiile în care obligația de plată a impozitelor și a celorlalte contribuții este ascunsă sau ignorată, urmărindu-se astfel, evitarea cu rea-credință a plății acestor datorii temei evaziunii, cu consecința prejudicierii bugetului de stat.

Scopul elaborării acestei teme este de a aprofunda mai mult evoluția acestui fenomen sub denumirea de evaziune fiscală, având în vedere și tendințele și factori ce influențează comportamentul evazionist, dar și de a căuta metode de combatere a evaziuni fiscale. Alegerea temei de evaziune fiscală este de a înțelege și de a contribui la soluționarea semnificative din domeniul unei probleme fiscale și economice. În primul rând, evaziunea fiscală este o problemă gravă în multe economii, afectând direct finanțele publice și echitatea în impozitare. Prin studiul acestei teme, voi înțelege mai bine modurile în care indivizii și companiile încearcă să evite plata impozitelor și consecințele acestor acțiuni asupra societății.

Obiectivele pe care mi le-am propus să le ating în acest articol este de a înțelege evaziunea fiscală, de a vedea evoluția evaziuni fiscale în contextul actual, dar și de a căuta soluții de combatere a acestui fenomen, și a observa influența pe care o are globalizarea.

Conținutul lucrării este structurat astfel: un prim subiect abordat este identificarea definiției a evaziuni fiscale, apoi un al doilea subiect abordat este impactul tehnologiei digitale în evoluția evaziuni fiscale ceea ce a oferit evazioniștilor noi instrumente dar și impactul globalizării ce crescut complexitatea tranzacțiilor comerciale și financiare. Și un ultim capitol ce am avut în vedere sunt elementele de combatere a evaziuni fiscale. O metodă ce mi-a atras atenția a fost de a reduce presiunea fiscală și crearea unui sistem fiscal echitabil pentru toți contribuabilii.

Fenomenul de evaziune fiscală este foarte cunoscut și discutat atât la nivel national cât și global. Este esențial să recunoaștem că evaziunea fiscală poate fi alimentată de factori precum complexitatea sistemului fiscal, lipsa transparenței și a aplicării legii, corupția și lipsa de educație financiară.

Definirea conceptului de evaziune fiscală

Evaziunea fiscală se referă la evitarea impozitării unei părți mai mici sau mai mari din materia impozabilă. În același timp, este și o metodă prin care contribuabilii se confruntă cu sancțiuni fiscale atunci când depășesc anumite limite care sunt considerate acceptabile pentru activitatea lor economică.

Deoarece este una dintre problemele socio-economice complexe cu care se confruntă statele contemporane, evaziunea fiscală este un subiect discutat și discutat pe larg în literatura de specialitate. Conform Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, evidențierea cheltuielilor în documente legale sau acte contabile care nu au la bază operațiuni reale sau evidențierea altor operațiuni fictive este considerată evaziune fiscală.

Există mai multe moduri de a dovedi evaziunea fiscală, iar acestea includ:

- ❖ Neînregistrarea sau înregistrarea surselor de venit parțial: adesea această metodă se găsește în companii și nu numai.
- ❖ Utilizarea firmelor fantomă sau fictive: metoda asta presupune înregistrarea unor entități într-un sediu fals, obiectivul lor fiind de a evita eșecul fiscal.
- ❖ Înființarea unor companii offshore în țări care sunt considerate paradisuri fiscale: un exportator din România exportă când prețul este scăzut, ceea ce permite firmelor offshore să evadeze taxele este un exemplu de operațiune offshore. Diferența de preț este adusă în contul companiei offshore prin reexport.

Evoluția evaziunii fiscale în contextual actual

Evaziunea fiscală s-a adaptat la schimbările semnificative din mediul economic global în ultimele decenii. Impactul globalizării și al tehnologiei digitale a creat noi oportunități și provocări pentru evaziunea fiscală.

- a) Impactul tehnologiei digitale: Tehnologia digitală a schimbat modul în care funcționează economia și a oferit evaziuniștilor noi instrumente. Plățile electronice, criptomonede și platformele de comerț online au permis ascunderea tranzacțiilor și a veniturilor, ceea ce a complicat supravegherea și aplicarea legii fiscale.
- b) Impactul globalizării: Economia globalizată a crescut complexitatea tranzacțiilor comerciale și financiare, ceea ce a facilitat evaziunea fiscală internațională. Strategiile de planificare fiscală agresivă folosesc frecvent transferurile de prețuri și utilizarea paradisurilor fiscale, ceea ce duce la pierderi semnificative pentru veniturile fiscale ale statelor.

Combaterea evaziuni fiscale

Pentru a preveni și combate evaziunea fiscală, este esențial să avem un corp fiscal format din profesioniști bine instruiți, care să fie familiarizați cu toate tacticile de fraudă și să manifeste un comportament etic și incoruptibil. Prin urmare, este crucial ca toate guvernele să aloce resurse semnificative pentru a asigura salarizarea corespunzătoare a personalului cu responsabilități în domeniul fiscal și pentru a furniza echipamentele necesare organelor de control. Mai mult decât atât, colaborarea între specialiști fiscali și cei din domenii conexe, cum ar fi avocații, informaticienii, inginerii, procurorii și personalul serviciilor secrete, este esențială pentru a aborda această problemă în mod eficient.

Combaterea evaziunii fiscale implică o serie de strategii și tactici, printre care: *Stabilirea unor legi fiscale clare și stricte*: Adoptarea și aplicarea unor reglementări fiscale riguroase pot descuraja evaziunea și pot facilita identificarea și sancționarea celor care încalcă regulile. *Supravegherea și aplicarea eficientă*: Este esențial ca autoritățile fiscale să aibă resurse adecvate și să poată monitoriza cu atenție respectarea legilor fiscale și să investigheze orice suspiciuni de evaziune. *Promovarea transparenței și colaborării internaționale*: Schimbul de informații între autoritățile fiscale de la nivel național și internațional poate îmbunătăți eficiența în combaterea evaziunii fiscale la nivel global. *Creșterea conștientizării și educației fiscale*: Informarea și educarea contribuabililor despre obligațiile lor fiscale și despre consecințele evaziunii fiscale pot contribui la reducerea comportamentului evazionist. *Utilizarea tehnologiei avansate*: Implementarea tehnologiilor

moderne, cum ar fi analiza datelor și inteligența artificială, poate îmbunătăți capacitățile autorităților fiscale în identificarea schemelor suspecte și în intervenția proactivă împotriva evaziunii fiscale.

Concluzii

Contribuabilii încearcă să evite complet sau parțial plata impozitelor folosind o serie de metode frauduloase, ceea ce este cunoscut sub numele de evaziune fiscală. Aceasta poate include subdeclararea veniturilor, utilizarea firmelor fantomă sau offshore și alte practici ilegale. O colaborare strânsă între autoritățile fiscale și alte entități, precum și o aplicare riguroasă a legilor fiscale, sunt necesare pentru a preveni evaziunea fiscală.

Un mare impact în evoluția evaziunii fiscale la avut digitalizarea și globalizarea. Tehnologia digitală a schimbat economia și a dat evaziuniștilor noi modalități de a ascunde tranzacțiile și veniturile, folosind plăți electronice, criptomonede și platforme de comerț online. Globalizarea economică a generat o creștere a complexității tranzacțiilor financiare și comerciale, facilitând astfel evaziunea fiscală la nivel internațional.

În cele din urmă, întreaga societate este responsabilă pentru reducerea evaziunii fiscale, nu doar guvernele. Putem lucra împreună prin cooperare și angajament comun pentru a promova o cultură a conformității fiscale și pentru a asigura un sistem fiscal durabil și echitabil pentru toți cetățenii.

Referințe bibliografice

1. The-phenomenon-of-tax-evasion-and-the-need-to-combat-tax-evasion_Content%20File-PDF.pdf. (f.a.). Preluat în 14 martie 2024, din <https://www.cceol.com>
2. Clasificarea Evaziunii Fiscale | PDF. (f.a.). Scribd. Preluat în 14 martie 2024, din <https://ro.scribd.com/>
3. Dr. Nicolae Hoanță- “Evaziunea Fiscală”, Editura Tribuna economică, București, 1997, pg. 237
4. Legea nr 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale- <https://lege5.ro>
5. Anitei, N. C., & Lazar, R. E. (2013). *Evaziunea fiscala intre legalitate si infractiune*. Editura Lumen.
6. „Caracterizarea și formele evaziunii fiscale”. Data accesării 14 martie 2024. <https://www.rasfoiesc.com>
7. Nadia-Cerssela Aniței, Roxana Elena Lazăr- “Evaziunea fiscal între legalitate și infracțiune”, Editura Universal juridic, București, 2016, pg. 184
8. BlajLaw. (2022, octombrie 20). Ce înseamnă evaziune fiscală? Blaj Law - Cabinet Avocat Cluj Napoca. <https://blaj-law.ro>